

Vedlejší věty	Jak ji poznáme	Jak se ptáme	Příklad	Spojovací výrazy
přísudková	Vyjadřuje jmennou část přísudku věty řídící. V řídící větě je sponové sloveso být, bývat, stát, stávat se.	Jaký, -á, -é? nebo co dělá podmět	Dana byla, jako by ji opařil.	jako, jako by, jak, kdo, jaký
podmětná	Řídící věta je tvořena jen přísudkovou částí, podmět zastupuje VV.	Kdo? Co?	Snahou bylo, abyste se u nás cítili lépe.	že, aby, kdo, co
předmětná	Rozvíjí sloveso nebo přídavné jméno věty řídící, vyjadřuje jeho předmět.	Pádové otázky (kromě 1. a 5. p.)	Jsem pyšný na to, že jsem to dokázal.	že, aby, kdo, co, jak, kde, kam, kdy
přívlastková	Rozvíjí <u>podstatné jméno</u> , blíže určuje jeho význam.	Jaký, -á, -é? Který, -á, -é? Čí?	Uviděl jsem <u>strom</u> , který jsem neznal.	který, čí, jako, jaký, jenž, kde, kdy, že, aby, jak
doplňková	Rozvíjí sloveso i jméno řídící věty. Často následuje <u>po slovesech</u> smyslového vnímání vidět, spatřit, zpozorovat, slyšet...).	Jak? Jaký?	<u>Viděl jsem</u> letadlo, jak přistává.	jak, jako, kterak
příslovečná	Rozvíjí sloveso, přídavné jméno nebo příslovce věty řídící, vyjadřuje okolnosti děje.			
- časová	Vyjadřuje <u>časový údaj</u>	Kdy? Odkdy? Dokdy? Jak dlouho? Jak často?	Když jsem byl u vás , měl jsem radost.	když, jakmile, až, dokud, pokud, než, dříve než, sotva(že), zatímco
- místní	Určuje <u>místo, polohu</u>	Kde? Kam? Kudy? Odkud?	Je vždycky <u>tam</u> , kde má být.	kde, odkud, kudy, kam
- způsobová	Vyjadřuje <u>způsob</u>	Jak? Jakým způsobem?	Postupujeme <u>tak</u> , jak si to přeje vedoucí.	jak, jako, tak - jak
- měrová	Vyjadřuje <u>množství, míru</u>	Kolikrát? Kolik? Jak hodně? Do jaké míry?	Dám ti <u>tolik</u> peněz, kolik budeš potřebovat.	kolik, kolikrát, tolikrát, takže, více – než, čím – tím, kolik – tolik, že, jak, jako když, jako, kdyby
- účelová	Vyjadřuje účel konání	Proč? Za jakým účelem?	Pospícháme, abychom přišli včas.	aby, abych, ať
- příčinná (důvodová)	Vyjadřuje <u>příčinu</u> děje	Proč? Z jaké příčiny, z jakého důvodu?	Budu ve škole krátce, protože půjdu k lékaři.	že, protože, poněvadž, jelikož
- podmínková	Vyjadřuje <u>podmínku</u> konání děje	Za jaké podmínky?	Jestliže mě uvidí , bude zle.	jestliže, kdyby, jestli, když
- připustková	Připouštíme okolnosti děje	I přes co, přes jakou skutečnost? I v jakém případě? Navzdory čemu?	Rád hraji šachy, i když většinou prohrají.	ač, ačkoliv, i když, i kdyby, třebaže, přestože
- zřetelová	Vyjadřuje zřetel k něčemu, někomu	Vzhledem k čemu, ke komu?	Pokud jde o češtinu , patřím mezi dobré žáky.	pokud, vzhledem

Milí sedmáci,

konečně je tady slibovaná tabulka. Úhledně a barevně si ji přepište na formát A3. Kdo nemá, slepí si k sobě dvě A4. Nechte si na tom záležet, tabulka vám bude dobrým pomocníkem při určování vět.

Protože budete mít dost práce s přepisováním, následující věty si můžete procvičit pouze ústně. Nezapomeňte správně určit VH a VV, zeptat se vhodnou otázkou + větou řídící.

Pokud budete mít dotazy, pište mi na e-mail (miroslava.mikulcova@zsnivnice.cz).

Mějte se krásně!

MM

A) Urči druh věty příslovečné (místní, časová, způsobová, měrová, příčinná, účelová, podmínková, přípustková):

1. Jestliže napadne velké množství sněhu, musíme odhrabat příjezdovou cestu do dvora.
2. Zatímco byla na procházce, on uklidil celý pokoj.
3. Smála jsem se také, protože ta historka mi připadala legrační.
4. Ačkoli měl v práci více peněz, byl stále nespokojený.
5. Jestliže dnes nepřijde, nechci ho nikdy vidět.
6. Byla to pro mě nejhezčí chvíle, když jsme se po letech potkali.
7. Tam, kde roste orobinec, je u rybníka bažina.
8. Jak si zasloužíš, tak budeš odměněn.
9. Kluci tak rychle utíkali, že sotva dechu popadali.
10. Mistr vrátil poličku učni, aby ji ještě upravil.

B) Urči druh vět vedlejších (podmětná, předmětná, přívlastková, příslovečná - místní, časová, způsobová, měrová, příčinná, účelová, podmínková, přípustková):

1. Kdo nic nedělá, nic nezkazí.
2. Poprosila mě, abych jí koupila nějaké ovoce.
3. Nepřijde mi, že by to mohl udělat Kryštof.
4. Dnes si zopakujeme látku, kterou jsme probírali minulý týden.
5. Musím to stihnout, než přijde maminka.

C) Procvič si pravopis:

<https://www.pravopisne.cz/2016/05/vsechna-vyjmenovana-slova-najdi-chybu-pravocviko-10/>

<https://www.pravopisne.cz/2016/04/vsechna-vyjmenovana-slova-pravocviko-4/>

<https://www.pravopisne.cz/2014/05/vyjmenovana-slova-pro-4-7-rocnik-zs-35/>

<https://www.pravopisne.cz/2011/08/vyjmenovana-slova-obtiznejsi-souhrnne-cviceni-3-18/>

Řešení:

A)

1. Jestliže napadne velké množství sněhu, musíme odhrabat příjezdovou cestu do dvora. (Kdy, za jakých podmínek musíme odhrabat příjezdovou cestu do dvora? Jestliže napadne velké množství sněhu. – VV příslovečná podmínková)
2. Zatímco byla na procházce, on uklidil celý pokoj. (Kdy on uklidil celý pokoj? Zatímco byla na procházce. - VV příslovečná časová)
3. Smála jsem se také, protože ta historka mi připadala legrační. (Proč, z jaké příčiny jsem se také smála? Protože ta historka mi připadala legrační. - VV příslovečná příčinná)
4. Ačkoli měl v práci více peněz, byl stále nespokojený. (I přes co byl stále nespokojený? Ačkoliv měl v práci více peněz. - VV příslovečná přípustková)
5. Jestliže dnes nepřijde, nechci ho nikdy vidět. (Za jaké podmínky ho nechci nikdy vidět? Jestliže dnes nepřijde. - VV příslovečná podmínková)
6. Byla to pro mě nejhezčí chvíle, když jsme se po letech potkali. (Kdy to pro mě byla nejhezčí chvíle? Když jsme se po letech setkali. - VV příslovečná časová)
7. Tam, kde roste orobinec, je u rybníka bažina. (Kde je u rybníka bažina? Tam, kde roste orobinec. – VV příslovečná místní)
8. Jak si zasloužíš, tak budeš odměněn. (Jak, jakým způsobem budeš odměněn? Jak si zasloužíš. – VV příslovečná způsobová)
9. Kluci tak rychle utíkali, že sotva dechu popadali. (Do jaké míry kluci utíkali? Že sotva dechu popadali. – VV příslovečná měrová)
10. Mistr vrátil poličku učni, aby ji ještě upravil. (Proč, za jakým účelem mistr vrátil poličku učni? Aby ji ještě upravil. – VV příslovečná účelová)

B)

1. Kdo nic nedělá, nic nezkazí. (Kdo, co nic nezkazí? Kdo nic nedělá. - VV podmětná)
2. Poprosila mě, abych jí koupila nějaké ovoce. (O koho, co mě poprosila? Abych jí koupila nějaké ovoce.- VV předmětná)
3. Nepřijde mi, že by to mohl udělat Kryštof. (Kdo, co mi nepřijde? Že by to mohl udělat Kryštof. - VV podmětná)
4. Dnes si zopakujeme látku, kterou jsme probírali minulý týden. (Jakou látku si zopakujeme? Kterou jsme probírali minulý týden. – VV přívlastková)
5. Musím to stihnout, než přijde maminka. (Dokdy to musím stihnout? Než přijede maminka. - VV příslovečná časová)